

Fakulteten för naturvetenskap,
teknik och medier

2013-09-18

Regler om jäv för opponent, granskare och betygsnämndsledamot

Dessa riktlinjer grundar sig på:

- Förvaltningslag (1986:223)
- Jävreger för Vetenskapsrådet (Dnr: 111-2006-623)
- Fakultetsnämndens beslut 080424, 110503, 131023

Förvaltningslagen gäller förvaltningsmyndigheternas handläggning av ärenden och domstolarnas handläggning av förvaltningsärenden och jävfrågan behandlas i 11 § och 12 §.

11 § Den som skall handlägga ett ärende är jävig 1. om saken angår honom själv eller hans make, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom själv eller någon närstående, (Sakägar-, intresse- och släktskapsjäv)
2. om han eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång, (Ställföreträdarjäv)
3. om ärendet har väckts hos myndigheten genom överklagande eller underställning av en annan myndighets beslut eller på grund av tillsyn över en annan myndighet och han tidigare hos den andra myndigheten har deltagit i den slutliga handläggningen av ett ärende som rör saken, (Tvåinstansjäv) 4. om han har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, (Ombuds- eller biträdesjäv) eller 5. om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet. (Grannlagenhets- eller delikatessjäv)
Från jäv bortses när frågan om opartiskhet uppenbarligen saknar betydelse.

12 § Den som är jävig får inte handlägga ärendet. Han får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan vidta utan olägligt uppskov. Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom, skall självmant ge det till känna. Har det uppkommit en fråga om jäv mot någon och har någon annan inte trätt i hans ställe, skall myndigheten snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om myndigheten inte är beslutför utan honom och någon annan inte kan tillkallas utan olägligt uppskov. Ett beslut i en jävsfråga får överklagas endast i samband med överklagande av det beslut varigenom myndigheten avgör ärendet.

Lokala regler

Högskoleförordningen beskriver inte något om hur jävsituationen ska behandlas vid examinationen av doktorander. För att säkerställa en tillfredsställande kvalitet i examinationen av doktorander vid fakulteten har lokala regler utarbetats. De lokala reglerna ska fungera som ett stöd för avdelningarna när opponent, granskare och betygsnämndsledamot ska förslås vid examinationen av doktorand.

Förvaltningslagen är alltid tillämplig men behöver kompletteras med en tydligare beskrivning vad som menas med delikatessjäv som täcker in alla de situationer då någon av övriga jävsgrunder inte kan användas. Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom eller henne, ska självmant berätta det.

För opponert, granskare och betygsnämndsledamot anses delikatessjäv föreligga om:

- Aktuella personer och doktorand/handledare har ett pågående samarbete eller har någon gång under de senaste fem åren haft ett samarbete i form av forskningssamarbete och gemensamt författarskap av böcker, artiklar, konferensbidrag etc
- Aktuella personer och doktorand/handledare har uppenbar vänskap eller ovänskap.
- Aktuella personer och doktorand/handledare har ett beroendeförhållande av ekonomisk art, har ett chefs-/medarbetarförhållande eller är engagerad i saken på ett sådant sätt att misstanke lätt kan uppkomma att det brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning.

Handledaren ansvarar för att jäv inte föreligger. Att jäv inte föreligger intygas av handledare vid ansökan till fakultetsnämnden om genomförandet av disputation eller licentiatseminarium.

Frågor besvaras av: Fakultetskansliet.